

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

вул. Лабораторна, 69, м. Дніпро, 49000, тел./факс. (0562) 46-41-61,
e-mail: ecology@adm.dp.gov.ua, код ЄДРПОУ 38752461

1 жовтня 2020 р.
Вих.СГО № 86/0/502-20

Нікопольська районна
державна адміністрація

Щодо заяви про
визначення обсягу СГО

На лист від 11.09.2020 № 01-54-1495/0/320-20 стосовно розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації “Детальний план частини території Покровської сільської ради Нікопольського району Дніпропетровської області за межами населених пунктів щодо розміщення об’єктів енергетики ТОВ “РІВЕР ВІНД ЮКРЕЙН”, у межах компетенції, повідомляємо наступне.

Інформуємо, що детальний план території за межами населених пунктів розробляється відповідно до схеми планування території (частини території) району та/або області (стаття 19 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”).

За результатами опрацювання наданої схеми розташування земельної ділянки та Проекту схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області, затвердженої рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 № 176-8/VII (далі – Схема, <http://oblrada.dp.gov.ua/rishennia/sklikannia-7/viii-session/176-8vii/>), встановлено, що вказана територія відноситься до акваторії Каховського водосховища (Дніпровського екокоридору) та яка, в свою чергу, є складовою транснаціонального Дніпровського екокоридору.

Також, зазначена проектна ділянка знаходиться в районі розташування територій, що резервуються для створення об’єктів природно-заповідного фонду: “Чортомлицько-Капулівський” (згідно зі Схемою) та “Кам’янсько-Базавлуцький” (згідно зі Схемою та рішенням Дніпропетровської обласної ради від 21.10.2015 № 680-34/VI “Про Дніпропетровську обласну комплексну програму (стратегію) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016 – 2025 роки” (зі змінами).

Зазначаємо, що екомережа це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів

тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

Також необхідно врахувати, що згідно з даними Публічної кадастрової карти України та сайту Бернської конвенції (<http://emerald.eea.europa.eu/>), проєктна ділянка знаходиться в межах розташування території Kakhovske Reservoir - UA0000106, що входить до складу території Смарагдової мережі Європи й підлягає збереженню відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції). Так, цій території надається міжнародний статус особливого природоохоронного значення й потребує заходів для збереження в рамках виконання вимог Бернської конвенції.

Крім того зазначаємо, що Водним кодексом України (далі – Кодекс), зокрема статтею 77 передбачено, що порядок експлуатації водосховищ визначається правилами, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, для кожного водосховища окремо, а для каскаду або системи водосховищ – за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, і центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Звертаємо увагу, статтею 85 Кодексу визначено, що у користування на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення та берегових смуг водних шляхів можуть надаватися підприємствам, установам, організаціям, об'єднанням громадян, релігійним організаціям, громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, іноземним юридичним особам для сінокошіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, а також для проведення науково-дослідних робіт.

Користування цими ділянками у зазначених цілях здійснюється з урахуванням вимог щодо охорони річок і водойм від забруднення, засмічення та замулення, а також з додержанням правил архітектури планування приміських зон та санітарних вимог у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України. Також, необхідно забезпечити можливість загального водокористування громадянами для задоволення їх потреб відповідно до ст.47 Кодексу.

Наголошуємо стосовно необхідності дотримання вимог Кодексу щодо додержання встановлення розмірів прибережних захисних смуг й водоохоронних зон, з урахуванням Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення безперешкодного доступу громадян до узбережжя водних об'єктів для загального водокористування”.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, навігаційного призначення, гідрометричних та лінійних).

Враховати, що під час розміщення, проектування, будівництва, реконструкції і введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів, а також під час впровадження нових технологічних процесів повинно забезпечуватися раціональне використання вод. При цьому передбачаються технології, які забезпечують охорону вод від забруднення, засмічення і вичерпання, попередження їх шкідливої дії, охорону земель від засолення, підтоплення або переосушення, а також сприяють збереженню природних умов і ландшафтів як безпосередньо в зоні їх розміщення, так і на водозбірній площі водних об'єктів. Забороняється здійснення проектів господарської та іншої діяльності без оцінки їх впливу на стан вод (стаття 96 Кодексу).

Під час розміщення, проектування, будівництва, реконструкції і введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів на рибогосподарських водних об'єктах здійснюються заходи, що забезпечують охорону риби, інших водних тварин і рослин та їх відтворення (стаття 97 Кодексу).

Постановою Кабінету міністрів України від 25.03.1999 № 465 "Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами" визначено, що на водних об'єктах та в їх прибережних захисних смугах не допускається миття транспортних засобів і техніки, а також проведення робіт, які можуть призвести до забруднення води.

Для об'єктів і споруд, які є аварійно небезпечними (нафто- та продуктопроводи, нафто- та продуктоховища, накопичувачі стічних вод, каналізаційні колектори та очисні споруди, судна та інші плавучі засоби, нафтові свердловини, бурові платформи), повинні бути розроблені і впроваджені протиаварійні заходи, у тому числі плани ліквідації наслідків можливих аварій, перелік споруд і територій, які підлягають особливому захисту від забруднення (водозбори, пляжі тощо), порядок дій у разі виникнення аварійних ситуацій, перелік необхідних технічних засобів, способів збирання та видалення забруднюючих речовин, а також режим водокористування у разі аварійного забруднення водного об'єкта.

Проектування, будівництво, розширення, реконструкція, технічне переоснащення та капітальний ремонт об'єктів має здійснюватися за умови, що категорії якості води водних об'єктів, передбачені відповідними програмами використання, охорони та відтворення водних ресурсів, не погіршуються.

Також необхідно врахувати вимоги Порядку видачі дозволів на проведення робіт на землях водного фонду, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2005 № 557, який визначає механізм видачі дозволу на проведення днопоглиблювальних робіт, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій на землях водного фонду.

Також потрібно передбачити:

здійснення комплексної оцінки вказаної території, що включає характеристику природної ситуації, виявлення спрямованості природних та антропогенних процесів, які необхідно враховувати при визначенні екологічної безпеки життєдіяльності людини;

виконання розрахунків та аналіз ймовірного впливу на вказані території та об'єкти із зазначенням компенсаційних та природоохоронних заходів;

оцінювання кумулятивного впливу на стан довкілля від усіх видів планованої діяльності та інших розташованих на території об'єктів;

здійснення інтегрованої оцінки сумарного впливу для здоров'я населення прилеглих територій;

розробку альтернативних шляхів використання території проєктованого об'єкту та оцінку екологічних і соціальних наслідків альтернативних сценаріїв, обраних для СЕО;

визначення впливу проєктних об'єктів на стан складових довкілля та розробити організаційно-технічні заходи, спрямовані на недопущення забруднення навколишнього природного середовища або мінімізацію негативного впливу;

планування об'єкту в цілому так, щоб у випадку руйнування будь-якого окремого елемента, весь об'єкт або його найвідповідальніша частина зберігала експлуатаційну придатність певний період часу, достатній для вжиття термінових заходів;

Крім того, необхідно:

визначити розміри і межі водоохоронних зон, прибережних захисних смуг з урахуванням крутизни схилів та режиму ведення господарської діяльності в них;

врахувати п. 14.7 ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій", яким передбачено, що для електростанцій з використанням енергії сонця та вітру СЗЗ визначаються розрахунковим методом, але рекомендується визначати не менше 50-400 м відповідно від межі земельної ділянки;

врахувати вимоги статті 24 Закону України "Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів", де передбачено, що розміри охоронних та санітарно-захисних зон об'єктів енергетики залежно від їх конструкції та напруги встановлюються Кабінетом Міністрів України;

врахувати СНиП 2.06.04-82* Нагрузки и воздействия на гидротехнические сооружения (волновые, ледовые и от судов);

дотримуватись вимог ДСТУ 8339:2015 "Вітроенергетика. Вітроелектростанції. Оцінення впливу вітроелектростанцій на навколишнє середовище";

розробити заходи щодо захисту від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів територій та споруд від підтоплення та затоплення, передбачити захист схилу від вітрової та водної (поверхневої та глибинної) ерозії;

дослідити вплив змін руслового, гідравлічного, термічного і льодового режимів водотоків і водойм (у тому числі приток до водосховища річок нижчого порядку) на умови нересту і відтворення риби, гніздування птахів, середовище проживання ссавців тощо;

навести дані щодо режимів роботи водосховища перед повінню, наповнення водосховища в період водопілля та / або паводка до нормального підпірного рівня;

нанести на картографічну основу улаштування операційної акваторії та суднового ходу до та після будівництва. Здійснити спостереження за зміною фарватеру, утворенням мілин та розмивом берегів з урахуванням місцевих умов;

забезпечити проведення контрольних замірів глибин на ділянках робіт з подальшим складанням виконавчої зйомки;

дослідити вплив на рослинний та тваринний світ, у тому числі на види рослин чи тварин, занесених до Червоної книги України та охорону яких забезпечує Бернська конвенція, а також види флори і фауни, внесені до Червоних списків рослин та тварин Дніпропетровської області, які підлягають особливій охороні, затверджених рішенням Дніпропетровської обласної ради від 27.12.2011 № 219-10/VI, та які знаходяться поблизу місця проектної території;

визначити кількісні та якісні дані досліджень щодо стану видів флори й фауни, їх угруповань та взаємозв'язків між ними на проектній території;

встановити чисельність гніздових чи негніздових видів птахів, їх щільність (зимуючих, перелітних), хижих птахів;

встановити наявність позагніздових місць годівлі або ночівлі великих гусеподібних. Виникнення гніздових колоній великих і середніх птахів поблизу місця планованої діяльності (чайки, крячки, баклани, чаплі та інше);

визначити можливий вплив установок відновлювальної енергетики на орніто-, ентомо- та іхтіофауну в розрізі сезонів, часу доби, часу міграції протягом року, ймовірну кількість загинув птахів, кажанів, комах, риби;

оцінити можливі наслідки втручання в гідрологічні та геоморфологічні процеси, стійкість екосистем до антропогенних впливів, зокрема, виявити популяції рослин і тварин, які швидко деградують та зникають;

дослідити можливість порушення зв'язку між місцями годівлі, відпочинку та розмноження птахів, змін напрямку руху, зокрема під час міграцій, так і під час перельотів на місцевості (бар'єрний ефект); можливість змін місцевого видового складу та їхнього середовища існування під впливом функціонування підводних частин ВЕУ як штучних рифів, на фундаментах яких можуть колонізуватися водорості та малорухливі водні тварини, які живуть на поверхні дна;

встановити зміни ареалів існування флори і фауни, а також зменшення їх популяцій через будівництво та експлуатацію ВЕС, СЕС, кабельних мереж, а також передбачити заходи щодо попередження негативного впливу на флору і фауну.

Необхідно врахувати:

зміну мікроклімату при будівництві та експлуатації об'єктів енергетики на основі врахування офіційних даних про кліматичні та метеорологічні характеристики території;

відомості щодо категорій та якості ґрунтів;

впливи на фактори довкілля вітрових енергогенеруючих установок, плаваючих фотоелектричних панелей, підводних кабельних мереж,

розподільчих пунктів, адміністративно-побутових приміщень тощо, їх технічні характеристики та параметри (висота опори, діапазон висот роботи лопатей, глибини прокладання та способи прокладання підземних кабелів, опис процесу будівництва фундаментів вітряків, зокрема, опис ширини та глибини котлованів для закладання фундаментів вітряків тощо);

заходи щодо запобігання подальшому замуленню і забрудненню водного об'єкта, в тому числі під час заливу мастил перед початком експлуатації вітроустановок, а також при періодичній заміні мастил;

заходи від електричних чи механічних збоїв у роботі вітрових турбінних генераторів від неконтрольованих виливів/викидів забруднювачів у ґрунт, воду або повітря;

заходи забезпечення санітарного стану території;

вплив на здоров'я людини, а саме: рівень шумового забруднення із врахуванням спектральних характеристик кожної моделі ВЕУ; вібраційне забруднення під час будівництва та експлуатації ВЕС, у тому числі на межі найближчої житлової забудови населених пунктів с. Капулівка, с. Покровське та с. Набережне Покровської сільської ради Нікопольського району при одночасній роботі усіх турбін, при різних метеорологічних умовах; електромагнітне забруднення з визначенням електромагнітних полів ВЕС та СЕС; акустичного впливу вдень і вночі;

стробоскопічний ефект й мерехтіння, рівень впливу мигаючих тіней від лопатей турбін;

оцінку можливостей використання води з водного об'єкту для потреб населення та галузей економіки;

оцінку екологічного та хімічного станів масиву водного об'єкту та хімічного стану масиву підземних вод;

інформацію щодо місць та періодичність відбору проб води, перелік контрольованих показників до та після проведення робіт на землях водного фонду;

розроблення ефективних та дієвих заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення негативного впливу на довкілля, інформацію щодо збереження водних біоресурсів;

протиаварійні заходи, у тому числі плани ліквідації наслідків можливих аварій, перелік споруд і територій, які підлягають особливому захисту від забруднення, порядок дій у разі виникнення аварійних ситуацій;

техногенні ризики, відображення зони ураження у разі виникнення надзвичайної ситуації;

протипожежну безпеку, дотримання протипожежних розривів;

обладнання установкою для захисту від удару блискавки;

аналіз естетичної привабливості;

аналіз соціально-економічних ризиків, а саме: можливі соціальні конфлікти, пов'язані з проектною діяльністю; цілі проекту й очікуваний економічний ефект;

визначення зони високої культурної та історичної цінності (у разі наявності); у разі виявлення знахідки історичного або археологічного характеру прийняти дії відповідно до Закону України “Про охорону культурної спадщини”.

Розділ “Охорона навколишнього природного середовища” містобудівної документації має відповідати вимогам ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 “Настанова з виконання розділів “Охорона навколишнього природного середовища” у складі містобудівної документації”.

З метою забезпечення ефективності здійснення СЕО Мінприроди України розроблені Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (із змінами), які затверджені наказом Мінприроди України від 10.08.2018 № 296.

Додатково зазначаємо, що при плануванні нових об’єктів енергетики слід враховувати вимоги Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”, який спрямовано на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Відповідно до листа Мінекоенерго України від 24.01.2020 № 26/1.5-15.2-2295 наголошуємо на неухильному та чіткому дотриманні вимог Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” на всіх етапах проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, звернувши особливу увагу на дотримання вимог ст. 11, 12, 13 та 16 цього закону.

Директор департаменту

Сергій БЕРЕЗАНЬ